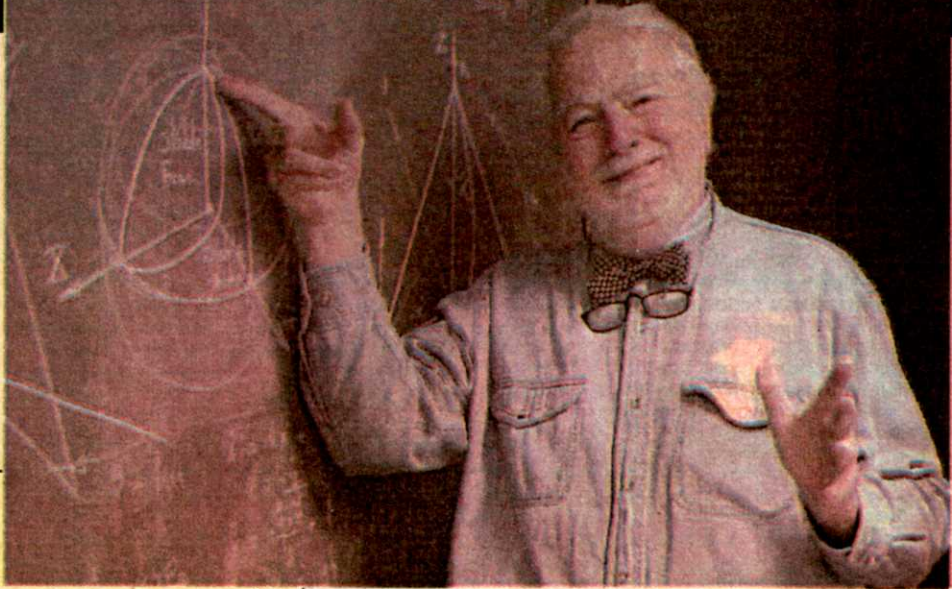

„Космичният“ математик Джек Кайпърз пред „Черно море“

Вълнуващо е да надкратиш себе си

В „Гранд Рапидз“ (по името на родния му град, където той завършва християнското училище) ни изпрати статията „Пи“ в небето... Редакторът му Роланд Уилкърсън любезно разреши да я ползваме. Правим го в ремарки.

(Точното изречение е: „Джек Кайпърз е написал важна книга, която никога няма да прочетете.“ След него идва второ: „Не можете да я прочетете, за зла участ, защото не сте достатъчно умиш.“)

Ами в нея има много математика. Този човек („Кватерниони и ротационни секвенции“) в огромна степен е автобиографична.

Историчните в математиката знаят, че кватернионната алгебра е въведена от ирландския математик от XIX век Уилям Роули Хемилтън, комуто идеята хрумнала на 16 октомври 1843 г., докато се разхождал с жена си.

Значи вестникът не е бил добър прорицател? Да, не предсказах вярно. А аз съм щастлив. Работих върху космическите орбити и проектирах някои много специални космически разработки, за беда - използвани в оръжейните системи, защото военните ги прибраха.

Дилемата на Айнщайн... Напълно вярно, да. Аз не съм учен, нашите читатели също не са. Затова някои въпроси ще ви прозвучат лашки.

коментирате тези писания?

- Знаем за това. Не беше просто филм. Мой приятел направи първата американска разходка в откритото космическо пространство (Уайт - бред.). Знаем за всички проблеми и разочарования.

- Разбирам: вашият приятел не е лъжец...

- Толкова е вълнуващо да надкратиш себе си! Първата стъпка на Армстронг, когато излезе от космическия кораб - първата стъпка на човек и първата стъпка на човечеството... Възбуждащо е, нали? Гледате ли го по телевизията?

- Да. За съжаление гледах и избух-

АКСИОМАТИЧНИ ИСТИНИ

Той е един от бащите на виртуалната реалност, която сега подлудява киберманиаците.

Джек Кайпърз в изблик на национална носталгия се нарича Жак Квиперс, защото е чистокръвен холандец, макар и поамериканчен; женен за холандка, с пет деца. Смее се, като му подхвърлям, че, значи, всички са потомци на Летящия холандец.

Ето какво измислих (четете): „Макар тя все още упорито да твърди, че хубавата мистериа около едно убийство е далеч по-цивилизовано оправдание за отпечатана страница в коя да е книга, посветена тази книга на моята образована, търпелива и многострадална жена и на [...] нашите деца, които целестремно и компетентно създават свои светове и по този начин правят моя свят много по-широк.“

Според издателя книгата върви забележително добре. За четири месеца са се продали повече бройки, отколкото от други подобни книги за две години.

Кой знае! Тези проблеми са толкова сложни, не само технологични, но и политически, а и личностни, че навярно никой не знае точно... Има хора, които настояват, че не бива да има наместа в локални спорове, но все пак опитаха да ги разрешат.

Споменахте Русия и се сетих за станцията „Мир“. Как мислите, има ли реална опасност, както предрича Пако Рабан?

- Тя действително ще падне. Освен ако не коригират орбитата с техника, която да я поддържа.

- А ще изгорят ли в атмосферата? Или част от нея все пак ще стигне до земната повърхност? Може ли да се изчисти падането така, че да не поразят населено място?

- Опасност има. Има. Но има опасност и от падане на астероид. Това се изучава, опитват се да видят какво би могло да се направи, за да се отклонят астероидите от Земята.

- Вярвате ли в Бога? Вярвам в Бога. Защото си мисля, че тук, където сме... зад този промисъл трябва да има някакъв по-голям план...

Всепи път, когато ръмжащ самолет направи завой, извиси се или се спусне, ориентацията му спрямо Земята се променя.

- Гледате ли филми като „Междувъзвешни войни“?

- Не, никога не съм го гледал. Децата ме убеждаваха, че трябва да го гледам, защото според тях някои от нещата, върху които човек работил, ги има в тези филми.

- А фантастично ли е предположението, че Гагарин не е първият изстрелян в космоса, че преди него е имало неуспешни опити?

- Не знам, честна дума. Убеден съм, че за историята е важно да го „заковем“, но за мен не е важно.

- Все пак овладяването на космоса е бизнес. Във всеки бизнес има конкуренция.

- Помоему - не. Наскоро чух интересен мнение: че с далечен прицел европейците смятат да пращат хора на космически пътешествия до Луната.

- Може би сме заразени от сериала „Досетата Х“, но... Крие ли НАСА информация за срещи с НЛО и с извънземни?

- Няма да се учудя, ако се окаже, че точно това правят. Цяло цяло нациите имат страхова съзнание.

- Мен също! Истината не може да навреди.

- Четете ли научна фантастика? Да.

- Каква точно? Ами, прочел съм почти целия Айзък Азимов.

има потребност от пазарна власт, изобщо от власт...

- Имаше идея да се обединят усилията за създаване на плаваща стравотна площадка за космически съдове. Какво стана с нея?

- Доколкото ми е известно, тази идея бе изоставена.

- Имате ли неосъществени мечти? Или хобита извън космическите изследвания?

- Обичам музиката. Свирия на пиано.

- Какво свирите? Джаз? Класическа музика?

- Свирия малко класика. Обичам Гершуин. Особено „Рапсодия в синьо“.

(Той сам прекъсва разказа си, за да съзерцава изгрева на Уран... Кайпърз не само чува симфонията в устройството на вселената, но сякаш вижда и потише листи, които я придружават.)

- Казват, че математиката е едва ли не музикален жанр. Вие сте по-редното доказателство.

- Обичам музиката. Толкова дълго работих в космическата индустрия, че накрая се изморих и обезвехих от всички тези опити за създаване на все по-сложни и точни системи оръжия.

- С какви впечатления сте от българските си колеги?

- Българите са страхотни. Млади учени, а с дълбоки разработки. По нищо не отстъпват на кои да е космически специалисти по света.

ТЕОРИИ ВЕНИН

сочи бомбите към нея. (По-късно той използва кватерниони, за да го подобри.)